

ЧАЛАВЕК У СЕТКАХ МАСМЕДЫЯ

Фань Юнь-Чжу¹⁾, А. Б. Абдрахманова²⁾

¹⁾Санкт-Пецяярбургскі дзяржаўны ўніверсітэт,
Універсітэцкая наб., 11, 199034, г. Санкт-Пецяярбург, Расія,
iun-chzhu@yandex.ru,

²⁾Санкт-Пецяярбургскі дзяржаўны ўніверсітэт,
Універсітэцкая наб., 11, 199034, г. Санкт-Пецяярбург, Расія,
st088955@student.spbu.ru

*Навуковы кіраўнік – М. С. Хмялеўскі,
кандыдат філалагічных навук, дацэнт*

У артыкуле прадстаўлены агляд з'яў успрымання рэчаіснасці, якія ўзніклі ў выніку распаўсюджвання інфармацыі ў сетцы Інтэрнэт, а таксама падымаюцца асноўныя пытанні ўплыву Інтэрнэту на свядомасць чалавека і яго мову. На прыкладах кітайскай і тайваньскай субкультур асвятляюцца праблемы інтэрпрэтацыі тэксту і яго сэнсу ў камунікатыўнай прасторы ў рамках агульнай тэндэнцыі глабалізацыі масмедыйнага дыскурсу.

Ключавыя словы: масмедыя; камунікацыя; Інтэрнэт; глабалізацыя; рэгіяналізацыя; субкультура; Кітай; Тайвань.

A PERSON IN THE MEDIA NETWORKS

Iun-Chzhu Fan^a, A. B. Abdrakhmanava^b

*^aSaint Petersburg State University,
11, Universitetskaya Emb., 199034, Saint Petersburg, Russia
Corresponding author: Iun-Chzhu Fan (iun-chzhu@yandex.ru),*

*^bSaint Petersburg State University,
11, Universitetskaya Emb., 199034, Saint Petersburg, Russia
Corresponding author: A. B. Abdrakhmanova (st088955@student.spbu.ru)*

*Research advisor – M. S. Khmyaleusky,
candidate of Philology, associate professor*

The article presents the history of mass media and examines the phenomena that have arisen with the spread of the Internet. This review raises the main issues of the influence of the Internet on human consciousness and its language, in particular, using the examples of the Chinese and Taiwanese subcultures, it highlights the problems of interpreting the text and its meaning in the communicative space of social networks within the framework of the general trend towards the globalization of mass media discourse.

Key words: mass media; communication; Internet; globalization; regionalization; subculture; China; Taiwan.

Чалавечая камунікацыя апыёрна існавала ў розных яе формах на працягу ўсяго развіцця цывілізацыі. Да з'яўлення тэлебачання, а пазней і Інтэрнэту, галоўным сродкам перадачы інфармацыі з'яўлялася пісьмо. Аднак паміж напісаным і ўбачаным на экране існуе значная розніца – малюнак нашмат больш пераканаўчы, магчыма з-за таго, што чалавек схільны давяраць таму, што ён бачыць. Філософ Б. В. Маркаў пісаў: «Застаецца звяртацца да аўтарытэту таго, хто гаворыць, і адпаведным чынам інстытуалізаваць “бязгрэшнасць” прафесара, суддзі, палітыка ці журналіста» [1, с. 190]. Камунікацыя бывае не толькі біпалярнай, але і часта поліпалярнай [2]. Дзякуючы такому медыуму паведамленні даходзяць да рэцыпіента як сінхронна, так і дыяхронна. У пацверджанне гэтаму Б. В. Маркаў прыводзіць прыклад камунікацыі паміж рознымі філосафамі розных эпох: «Па Слотердайку, гісторыю філасофіі можна разглядаць як безупынны ланцуг пасланняў ад пакалення да пакалення і як сяброўства паміж аўтарамі, капіістамі і чытачамі, звязаную менавіта памылкамі і скажэннямі пры інтэрпрэтацыі, якія падтрымліваюць напружаныя адносіны паміж тымі, што любяць ісціну» [1].

З паскарэннем глабалізацыі сціраюцца выразныя межы паміж ведамі розных этнасаў. Так, сёння кожнаму карыстальніку Інтэрнэтам лёгка знайсці тэкст з любога канца свету або прагледзець любы ролік, фільм, серыял. Паскарэнне ўзаемага прыпадабнення розных нацый (глабалізацыі) з'яўляецца ўсяго толькі праблемай часу, аднак пытанне вырашаецца не так проста па прычыне спробаў рэгіяналізацыі Інтэрнэту. У развіцці Інтэрнэту назіраюцца дзве тэндэнцыі: з аднаго боку, гэта інтэрнацыяналізацыя – фарміраванне сусветнай сеткі, а з другога, рэгіяналізацыя – фарміраванне ўнутраных сетак. Яскравым прыкладам рэгіяналізацыі Інтэрнэту з'яўляецца ўнясенне абмежаванняў у сферу Інтэрнэту ў Кітаі. Вядома, што Кітай забараніў сваім грамадзя-

нам выкарыстоўваць такія сайты, як «Гугл», «Ютуб», «Фэйсбук» і інш., а ў якасці аналага стварыў свае эквіваленты: «Байдучжыдаў» (Байд), «Білібілі» (哔哩哔哩) і «Вэйсін» (微信) [3].

Носьбітам тайваньскага менталітэту ўяўляецца дзіўным, што ў Кітаі толькі ў 2021 г. пачалі высмейваць тайваньскія «мемы» (жарт, які звычайна суправаджаецца нейкім малюнкам або відэа) [4] (арыгінал выйшаў у 2013 г. на Ютубе) [5], тады як тайваньцы ўжо даўно перасталі смяяцца з іх з прычыны сцёртасці і страты іх актуальнасці. Дадзены факт сведчыць аб тым, што ў Кітаі хуткасць сеткавага ўключэння павольная, таму толькі зусім нядаўна той ці іншы «мем» становіцца актуальным у кантынентальным Кітаі, тады як ён даўно ўжо страціў сваю актуальнасць на Тайвані. Такім прыкладам стала відэа, знятае тайваньцамі, што стала папулярным на Ютубе яшчэ ў пачатку 2000-ых, з якім з-за невялікай колькасці карыстальнікаў Ютуба жыхары кантынентальнага Кітая змаглі пазнаёміцца не тады, калі яно было папулярным, а толькі тады, калі яно ўжо страціла сваю актуальнасць на Тайвані.

Адрозненні паміж тайваньцамі і кітайцамі, магчыма, з'яўляюцца адной з самых папулярных тэм пры зносінах тайваньцаў з замежнікамі. У сувязі з гэтым часта абмяркоўваецца пытанне, ці з'яўляюцца тайваньцы і кітайцы адным народам. Натуральна, і Кітай, і Тайвань маюць адну і тую ж дзяржаўную мову, але іх грамадзяне выходзіліся ў розных культуралагічных кантэкстах, праходзілі праз розныя сістэмы адукацыі, развіваючыся і фарміруючыся асобна, з прычыны чаго яны набылі розныя менталітэты. На нашу думку, значныя адрозненні з'яўляюцца следствам кітайскай рэгіяналізацыі Інтэрнэту, па прычыне якой два рэгіёны ў сілу даступнай ім інфармацыйнай прасторы пачынаюць выкарыстоўваць розныя жаргізмы, фразеалагізмы, слэнг, жартуюць па-рознаму, што стварае рознае ўспрыманне гумару. У гэтым мы падкрэслім фактар даступнасці да розных сродкаў інфармацыі.

Бібліяграфічныя спасылкі

1. Марков Б. В. Философия языка и коммуникации Т. 2. Техники и медиа коммуникации: учебник. М.: РУСАЙНС, 2018. 234 с.
2. Кузнецова И. В. Персонажи книги книг в сравнении белорусов и украинцев (на фоне других языков) // Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae, Budapest, 2016. P. 345–361.

3. *Фань Ю.-Ч.* Человек в сетях массмедиа // Слово, высказывание, текст в когнитивном, прагматическом и культурологическом аспектах. Материалы XI Международной научной конференции. Челябинск: ЧГУ, 2022. С. 156–158.
4. 兜帽boy (2020) 杰哥不要啦 (原版视频) // Bilibili [Electronic resource]. URL: https://www.bilibili.com/video/BV1Tg4y1i7Dt?from=search&seid=6941390634660266053&spm_id_from=333.337.0.0 (дата звароту: 10.01.2024).
5. 我是老師不要叫我老師 (2013) 如果早知道男生也會被性侵 [Electronic resource]. URL: https://www.youtube.com/watch?v=COZIk_dhSK4&t=330s (дата звароту: 10.01.2024).